

terih je tudi mnogo resnice iz starih časov in spominov.

Turški zvon.

Kakšnih 200 metrov nad Dravo stoji cerkev Matere božje na Gori. Cerkev daleč na okrog vidna je lepa stavba v gotskem slogu. Ta cerkev je lepo slikana ter dostojno bivališče Marijino. Sedaj bi bila cerkev potrebna poprave, zlasti zunanost iste. V močno zidanem zvoniku, pod katerim je glavni vhod v cerkev, se še nahaja leta 1632 kupljen zvon, ki je tehtal 22 centov. Pravljičica pripoveduje, da je nekdanji gorski zvon mnogo močnejši glas, kot ga ima pa sedaj. Slišal se je daleč na okrog po lepih Slovenskih goricah in Dravskem polju. Ko so hodili Turki v naše kraje ropat, so se priklatili tudi do Št. Lenarta v Slovenskih goricah, kjer so kristjani zbežali pred njimi v cerkev. Turki so s krogli in topov streljali na zvonik ali kakor pravi pravljica, krogle se zvonika niso prijele in mu ničesar škodovala. Nekega dne slišijo Turki glas gorskega zvona. Zavzet vpraša turški poveljnik: Kaj je to? Kdo tako grmi? »To je zvon Gorskke Marije«, do katere imajo kristjani posebno zaupanje, mu odgovorijo. — Rotim se, da so ta zvon kristjani slišali zadnjikrat. — Ko pa so kristjani to zvedeli, so vsekali zvonu tisto rano, katera se še zdaj vidi, da bi več ne donel tako mogočno

in da bi ga Turki ne našli. In od tega časa ima gorski zvon tisti tihi in mili glas, ki sega vsakemu tako globoko v srce. Med tem pa so Šentlenarčani vrgli mnogo košev čebel iz zvonika na Turke. In iznenadeni in prestrašeni se niso hoteli s to drobno živalco vojskovati ter so raje pobegnili.

Turki pri Št. Petru.

Leta 1592 so Turki požgali župno cerkev sv. Petra in podružnico M. B. na Gori. Koliko škode da so Turki takrat napravili, nam zgodovina ne pove, le pravljice nam to potrjujejo. Pravljičica pripoveduje, da so se Turki približevali Št. Petru. Pred njimi se je širil strah in groza. Vse, kar je le moglo, je bežalo in se poskrilo. Tudi gorski cerkvenik se je skril v najvišjo luknjo gorskega zvonika, učitelj pa je zginil v bližnjem gozdu. Ko so Turki odšli in je vse utihnilo, pridele cerkvenik iz svojega skrivališča, pogleda skozi lino, in ker nič ne vidi in ne sliši, gre na prosto. Kakor je po strašni nevihti žalosten pogled naokrog, tako je bilo tudi sedaj; vse je bilo tiho in mrtvo; šive duše nikjer. — Cerkovnik se spomni svojega tovariša učitelja in ga kliče, ali je še kje živ. Globoko v votlem deblu nekega drevesa se mu ta oglasi in oba sta vesela rešitve iz smrtne nevarnosti. — A. K.

Težkoče sibirskie železnice.

Ovire, katere je morala prebiti sibirskie železnice. V marcu leta 1891 je dal ruski car Aleksander III. ukaz, da bi se pričelo z gradnjo železnice čez celo Sibirijo. Delo je napredovalo spočetka prav polagoma. Zivahnejše gibanje je nastalo od januarja 1893, ko je bil takratni car imenovan predsednikom odbora za zgradbo sibirskie železnice. Graditi se je začelo od postaje Čeljabinska in cela proga, nad 1000 avstr. milj dolga, se je izvrševala s takšno energijo, da je bila za 12 let popolnoma gotova. Prav umestno se prišteva sibirskie železnice k znamenitim izvedbam devetnajstega stoletja, kakor: pacifička proga v Ameriki, Gotthardska proga in proga čez Arlberg. Ne nahajajo se sicer na sibirski železnici čudežni predori kakor na gotthardski in arlberški, toda gradnja že zaradi same dolžine vzbuja občudovanje, kajti tvori skoro dvojno dolgot pacifičke proge in razen tega je morala sibirskie železnice

prebiti značilne ovire, s kakršnimi se druge niso borile. Prva težkoča je bila ta, da na celo progi med Čeljabinsko in reko Obni nobenega lesa, tedaj pomanjkanje lesa za stavbe in kurivo. Kakšna muka je tudi bila, graditi železnico v malo obljudenih, ponekod pa po povsem neobljudenih krajih, kjer ni bilo najti živeža, na kuriva, nobene strehe, in k temu je pritiskal še oster mráz. Na veliko daljavo teče železnica v pokrajinah brez vode (n. pr. stepe Barabinska). Temu nedostatku odpomoči bi bili imeli podzemeljski vrelci, kar se je marsikje tudi obneslo. Po drugod pa se je znašla sicer voda, toda tako bogata na raznih solinah, da ni bila uporabna za pijačo, niti za napoj lokomotiv. V te pokrajine se je morala dovažati voda z vlakom. V krajini zabajkalski se vleče proga po zemlji, kjer dosega mráz najvišjo stopnjo, koder je plast zemlje na globoko večno zamrzla, le v poletnem času je na solčnih črtah trda

samo za 2 metra, a v senčnih legah pa se sploh ne otaja. Umevno je, s kakšnimi težavami je bilo oskrbeti tu železnico s potrebno vodo. Na nekaterih mestih je bilo treba položiti vodovod v takozvano »zmrzlino« (zemlja, večno zmrzla). Vodovod se je moral položiti v zidane galerije in se razgrevati. Na sličen način se oskrbuje z vodo proga Mysova — Sretens (pri Bajkalskem jezeru), in to na postaji Sochondo. Tam — v bližini gorovja, nazivnega Jablonovy — Chrbet — je zemlja večno zmrzla na veliko globokost. Zmrzlina zemlje je bila preizkušena še v globini petdesetih metrov. Reka Chiloč, bogata vode, zmrzne pozimi do zadnje kaplje. Od nje se napelje v jeseni voda o prostran ribnik tam blizu. Ko tudi v ribniku zmrzne voda do dna, izsekujejo led ter ga odvažajo v nalašč za to pripravljeno poslopje, kjer se s pomočjo pare taja. Z na ta način dobljeno vodo se potem napajajo lokomotive. V usurijski krajini se je gradila železnica celo z življensko nevarnostjo — in to od strani zverine. Tu so se metali na delavce tigri, ki so se pojavljali v tako velikem številu, da so se upostavili posebni oboroženi krogi, ki so jih pobijali. Železna ruska energija pa je nadvladala vse te ovire, gradeč del železnice, katera ima voditi do postaje Irkutska poleg južnega jezera Bajkalskega do postaje Mysova. Ta del proge — imenovan Kruhobajsky, meri le 200 km dolžine, bil pa je tako otežkočen, da je bil dograjen komaj leta 1905. Ko je buknila rusko-japonska vojna, je postalo šele znano širni javnosti, s kakšnimi težkočami je prevažati vojsko na bojišče čez Bajkalsko jezero in takoj se je obrnila pozornost na to, do takrat še malo poznato jezero.

Izjava.

Podpisani Jakob Pavlič, posestnik v Meleh, preključujem in obžalujem žalitve in obdolžitve, ki sem jih izrekel o Melanjskih dekletih ter se Melanjskim dekletom zahvaljujem, da so mi žalitve odpustile in umaknile pri okrajnem sodišču v Gornji Radgoni vloženo tožbo radi prestopka zoper varnost časti. Jakob Pavlič, posestnik, Mele. 978

Mož v sivi suknji.

Roman iz Napoleonove dobe. — Angleški spisala B. Orczy. — Prevedel Paulus.

(Dalje.)

»O, pripravljen pa, pripravljen!« je zagodel mož, ki se je imenoval Siva glava. »Že štirinajst dni čaka tale moja zvesta puška na tistega vojuna. Vsak popoldne sem čepel tukaj, odkar sem dobil naročilo.«

»Ni bilo mogoče prej, prijatelj!« je dejala deklica. »Lisjak je zviti! Ni hotel v past.«

»Nastavili smo mu je več ko enkrat!«

»Vem! Srečavala sva se na mestu, hodil je z menoj na sprehod ob reki, parkrat je šel celo v cerkev z menoj. Toda po noči ni hotel priti.«

»Vas je imel morebiti na sumu, gospodična? Ali morebiti mater?«

»O ne. Sumi gotovo ne, kaj nameravamo. Le njegov prirojeni nagon ga svari, da je previden.«

»Pa to pot mislite bo gotovo prišel?«

»Gotovo!« je dejala deklica prepričevalno. »Prišla bova tamkaj po cesti, čul boš najine glasove. Moj glas boš koj spoznal. In — ne boš ga zgrebil —?« je pridajala s čudno trepetajočim glasom.

»Zgrešil —?« se je ujezil Siva glava in zaklel.

»Odkar sta padla Zajčji gobec in Krtov kozuh, moja prijateljca, novembra pretečenega leta je bilo, komaj par sto metrov v stran odtod, od tistikrat molim vsak dan, da bi ga krogla iz moje puške podrla na tla.«

Dekle ni reklo ničesar. Tesneje je prijel Siva glava za puško in se skril nazaj v grmovje. Konstanca pa se je obrnila in šla spet na cesto.

Ob tistem času je hitel neki možki po cesti proti razpotju, pa od nasprotne strani sem. Tudi on se je tesno zavijal v površnik, mrzlo je bilo. Sredi ceste se je ustavil, odpel površnik in razgrnil košček papirja, ki ga je tiščal v žepu. Spet in iznova je prebral redke vrste, pisane v njemu dobro znani in ljubi pisavi, in ko je končal, je pritisnil listek parkrat k ustom in ga vroče poljubil. Nato je nadaljeval svojo pot.

Še preden je prišel na razpotje, je zagledal Konstanco. Nasproti mu je prihajala. Pohitel je in trenutek pozneje je bil ob njeni strani, zmehdan in plah, skoraj govoriti ni mogel od prevelike sreče.

Hotel jo je poljubiti, pa izmuznila se mu je kakor nagajiva gozdna vila.

»Pojdiva malo na sprehod!« je dejala.

Vse je bil pripravljen storiti, karkoli bi bila

Izšlo je 1. in 2. zvezek!

Res niste še naročili?

Karl Mayev knjižice?

Ne čakajte, dokler se še dobi. Nad 1000 knjig že razprodanih, ostanek bo kmalu! Pišite Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.